

<http://physicsweb.org/article/news/5/2/10>

2001/02/20

لئنارد مندیل و اوگو فانو مردند

دو تا از برجسته‌ترین فیزیک‌انتمی- و فیزیک‌اپتیک‌پیشه‌گان جهان (لئنارد مندیل [1] از دانش‌گاه راجستر [2] و اوگو فانو [3] از دانش‌گاه شیکاگو) طی دوهفته‌ی گذشته مردند. مندیل (یک ی از پیش‌گامان کوانتم‌اپتیک) نهم فوریه در 73 ساله‌گی مرد. فانو (که چندین کار مهم در نظریه‌های فیزیک‌انتمی و تابش دارد) سیزدهم فوریه مرد. او 88 ساله بود.

لئنارد مندیل طی دوره‌ی کاری‌ش یک رشته آزمایش برجسته انجام داد و به طور قانع‌کننده ای نشان داد پیش‌بینی‌های خلاف‌شهود نظریه‌ی کوانتمی، در آزمایش‌گاه قابل‌مشاهده اند. اولین بار گروه مندیل بود که پادکپه‌شدن فتون، و نیز تداخلی تک‌فتون با خودش را نشان داد. مندیل کارهای زیاد دیگری هم (چه تجربی و چه نظری) در زمینه‌ی کوانتم‌اپتیک انجام داد.

مندیل پس از گرفتن دکتری در فیزیک هسته‌ای از دانش‌گاه لندن نه سال در ایمپریال کالج [4] بود. در 1964 به دانش‌گاه راجستر در ایالات متحده رفت و بقیه‌ی دوره‌ی کاری‌ش را آن‌جا ماند. او بیش از 300 مقاله منتشر کرد و با هم‌کارش (امیل ولف [5]) کنفرانس‌های مهم راجستر در مورد هم‌دوسی و کوانتم‌اپتیک را سازمان داد و یک کتاب 1166 صفحه‌ای نوشت [6].

اوگو فانو زندگی‌ش را وقف مطالعه‌ی اتم‌ها و مولکول‌ها و برهم‌کنش‌شان با الکترون و نور کرد. فانو به‌ویژه برای نقش‌ش در زمینه‌ی اساسی فیزیکی لیزرگازی مشهور است. لیزرگازی یک ابزار ضروری برای علوم فیزیکی و زیستی است. کار او راه را برای استفاده از تابش در پزشکی هم‌وار کرد.

فانو کارش را در 1934 با اینریکو فرمی [7] در دانش‌گاه رم شروع کرد. بعداً هم با فیزیک‌پیشه‌ی نوبل‌دار (ورنر هایزنبرگ [8]) در دانش‌گاه لایپتسینگ کار کرد. فانو پس از

مدت ی کار در مؤسسه ی زیست فیزیکی واشینگتن، مؤسسه ی کارنگی [9] در واشینگتن،
آزمایش گاه پژوهش های بالیستیک ارتش ایالات متحد، و اداره ی ملی استانداردها، در 1966
به دانش گاه شیکاگو رفت. فانو به خاطر کارهای استثنایی ش در زمینه ی فیزیک اتمی
جایزه های متعدد، و دو دکتری افتخاری گرفته است.

- [1] Leonard Mandel
- [2] Rochester
- [3] Ugo Fano
- [4] Imperial College
- [5] Emil Wolf
- [6] Optical coherence and quantum optics
- [7] Enrico Fermi
- [8] Werner Heisenberg
- [9] Carnegie